

Новы краянаўч даведнік з Маладзечна

Надаўна бакабачы свет новы краянаўчы даведнік «Славуцья людзі Маладзечаншчыны», выдадзены Маладзечанскай цэнтральнай раённай бібліятэкай імя Максіма Багдановіча.

Выданне малатражнае, чым асабліва каштоўнае. Адзін экзэмпляр паступіў у Нацыянальную бібліятэку Беларусі, дзе цяпер праходзіць ступені рэгістрацыі, апісання і падрабязнага рэспісу.

Укладальнік даведніка – вядомы мясцовы краянаўца, пісьменнік Міхась Казлоўскі. Ён вядомы нашым чытачам і як аўтар кніг-манаграфіяў пра

заходнебеларускіх дзеячаў першай паловы XX ст., і як укладальнік літаратурна-мастацкіх зборнікаў – напрыклад, «Я тут баču свой край...», «Язэп Драздовіч: праз цэрні да зорак» і інш.

«Славуцья людзі Маладзечаншчыны», як піша ў прадмове М. Казлоўскі, паводле жанру з’яўляецца навукова-папулярным выданнем, разлічаным на разнастайную чытацкую аўдыторыю. І найважнейшымі чытачамі называе ўкладальнік сваіх любімых землякоў. Так ён піша: «У кожнага выдання ёсць канкрэтны адрасат. У нашым выпадку – гэта жыхар мала-

дзечанскай зямлі. Сур’ёзны, адказны і адукаваны. Бо любоў да роднай зямлі, яе лепшых прадстаўнікоў патрабуе ведаў і разумнай апантанасці».

Краянаўца справядліва даводзіць заінтрыгаваным чытачам: «Нам, жыхарам Маладзечаншчыны, ёсць чым ганарыцца, што паважаць і з чым ісці ў наступныя стагоддзі. Дзівосныя помнікі архітэктуры і прыроды, вулкі і плошчы вёсак і мястэчак, усё гэта – наш гонар і слава! Але найпершым здабыткам роднай зямлі з’яўляюцца людзі. Яны працавалі ў розных сферах чалавечай дзейнасці. ...Але ўсіх яднала шчырая і адданая любоў да сваёй радзімы і вялікая заклапочанасць будучым лёсам роднай Беларусі».

Арткулы пра асобаў, якія нарадзіліся на маладзечанскай зямлі (Тамаш Зан, Янка Купала, Меер Аксельрод і інш.) ці волей лёсу частку жыцця правялі тут (Габрыэля Пузына, Барыс Кіт, Пятро Бітэль і інш.), размешчаны ў храналагічным парадку – па годзе нараджэння той ці іншай асобы. А гэта немалы адрэзак часу: ад 1530-га па 1962 г. Больш за 400 гадоў! У канцы даведніка, што вельмі важна будзе сучаснаму карыстальніку, змешчаны спіс прозвішчаў усіх пададзеных укладальнікам асобаў яшчэ і ў алфавітным парадку, а побач пададзеныя нумары старонак.

Усяго ў краянаўчым даведніку 70 артыкулаў. Амаль усе яны аздобленыя рэпрадукцыямі калярвых партрэтаў (Сымон Будны, Леанард Ходзька і інш.) ці манахроннымі фотаздымкамі (Зінаіда Бандарына, Мікола Ермаловіч і інш.). Тут можна знайсці і сучасныя калярковыя фотаздымкі пры тэкстах біяграфіяў (Фёдар Капуцкі, Вікторыя

Чырвонцава, Таццяна Сапач і інш.). А яшчэ – рэпрадукцыі вядомых і малавядомых графічных партрэтаў (Язэп Аляшкевіч, Максім Багдановіч, Ядвіга Раздзялоўская і інш.). Усе партрэты высокай паліграфічнай якасці.

Важна адзначыць, што ўсе артыкулы даведніка маюць дакладнае бібліяграфічнае ўказанне на выкарыстаны крыніцы, што з’яўляецца вялікім плюсам гэтага выдання.

Краянаўчы даведнік «Славуцья людзі Маладзечаншчыны» надрукаваны на выдатнай паперы. Агульная колькасць старонак – 50. Вокладка мяккая, упрыгожаная сімвалічнай графікай цёмна-карычневага колеру.

Такім няхай будзе і лёс гэтага невялікага, але патэнцыйна моцнага выдання.

Альмілія СІЛЬНОВА

Капуш Фёдар (10.01.1901 – 24.12.2017), акадэмік НАН Беларусі (1994), доктар хімічных навук (1964), прафесар (1978). Нарадзіўся ў в. Сіпонавічы Маладзечанскага раёна. Скончыў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт (1954). Працаваў загаднікам кафедры і адным з кіраўнікоў факультэта БДУ, намеснікам старэйшага вышэйшага і сярэдняга спецыяльнага аддзела БССР з 1958 года – рэктарам БДУ. З’яўляўся буйнейшым спецыялістам па мадыфікацыі прыроднага пагніраў.

Міхайло Іван (01.08.1916 – 10.06.2003), праўславны святар, пэдагаг і перакладчык з італьянскай, маладзечанскага раёна. Скончыў сямігадовы ў Бяніцы і сямігадовы інтэлу ў Псевадзе. За ўражэнні ў падданні маладзечанскай партрыцэмнай артыстычнай буйнаштэткай і высланы за межы Беларусі. У 1966 годзе вярнуўся на Беларусь у Бялязінскіну. Вучыўся ў Мінскай і Повеярдавай духоўнай семінары. Служыў салтэрам на Маладзечаншчыне, у Сіпонавіцкай царкве ў Маладзечне. Памер у Маладзечне і пахаваны ў краме, дзе служыў.

Пісьмі вершы, павялі некаторы з якіх змяшчаны на старонках рэспубліканскага і мясцовага перыядычнага друку.

Літ.: Я тут баču свой край... Маладзечаншчына літаратурна-мастацкіх зборнікаў, Брэсцкая і ўклад М. Казлоўскага, Мн., 2006.

Кабановскі Генадзій (08.01.1936 – 15.01.1994), пэдагог, краязнаўца, пісьменнік. Нарадзіўся ў в. Давыды Маладзечанскага раёна ў сям’інай сям’і. Скончыў Пабядзеўскую сярэднюю школу і Маскоўскі дзяржаўны педагогічны інстытут імя У.І.Леніна. Прызначаны настаўнікам у школу Маладзечанскага раёна, у г. Маладзечна. З 1964 года – супрацоўнік Мінскага абласнога краязнаўчага музея. Прышоў шлях ад нумераўнага супрацоўніка да дырэктара музея.

Шкурэвай Власлаў (1936 – 2010), пэдагаг, перакладчык на Уздальніцкім райпрамаінжэнірскім і Спудыўскім арміі. З 1962 года ў Маладзечне. Працаваў у буйнейшых арганізацыйных структурах, потым інжынер-адрэзачнікам на прадпрыемстве электрычных сетак. Скончыў фізікаматы факультэт

